

ГУЧНАЯ СПРАВА

Галіне Жураўковай свеціць ад 5 да 12 гадоў турмы

Учора, 19 лютага, следчыя Камітэта дзяржаўнай бяспекі прад'явілі абвінавачанне экс-кіраўніку справам прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Галіне Жураўковай.

Як паведамляе начальнік Цэнтра інфармацыі і грамадскай сувязі КДБ Аляксандр БАЖАН, Г. Жураўковай прад'яўлена абвінавачванне за ўчыненне злачынства, прадугледжанага часткай 4 артыкула 210 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь — «Крадзеж шляхам злужбоўвання службовым становішчам, учыненне арганізаванай групай або ў асабліва буйным маштабе».

Калі ў судзе будзе даказана віна Жураўковай, яна будзе атрымліваць ад 5 да 12 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці.

Нагадаем, што Г. Жураўкова была затрыманая 10 лютага і зараз знаходзіцца пад вартай у следчым ізалятары КДБ. Яна была адлічана ад пасады кіраўніцы справам прэзідэнта Указам Лукашэнкі 10 лютага. І гэты ўказ зроблены, як паведамляе прэзідэнцкая прэс-

Галіна Жураўкова.

служба, у мэтах «забеспячэння неабходнага ўмоў для аб'ектыўнага і ўсебаковага расследавання вышэйназваных крымінальных спраў».

Ноччу 11 лютага на кватэры Жураўковай былі праведзены во-

вопросы. Некаторыя крыніцы сцвярджаюць, што пад арыштам знаходзіцца таксама сын і муж Г. Жураўковай.

Наталія ГАК.

ПУЛЬС

Пайшоў служыць і... не вярнуўся

У мінулым годзе 47 юнакоў загінулі падчас службы ў беларускім войску

Скончылі жыццё самагубствам 11 вайскоўцаў: 10 — вайскоўцаў Узброеных сіл і 1 — пагранічнай паліцыі. Такія звесткі агульных падчас пашырэння пашансавання калегі Беларускай вайскавай пракуратуры (БВП) беларускіх вайсковых пракурораў генерал-маёр Ірына Вячаслава Лявоніч, у 2002 годзе добраахвотна пакінуў жыццё 27 чалавек.

Усяго ў беларускай арміі і

іншых вайсковых фарміраваннях краіны ў 2003 годзе з розных прычын загінулі 47 вайскоўцаў. У 2002 годзе такіх было 62 чалавекі. Найбольш неспрыяльна абстаноўка ў гэтым плане, паводле слоў беларускага вайскавага пракурора, склалася ў ВПС і войскаў СІА Узброеных сіл.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

Пытанні аптымізацыі перавозак беларускіх знешнегандлёвых грузаў праз Клайпедскі порт будучы абмяркоўваюцца ў Мінску

20 лютага ў Міністэрстве транспарту і камунікацый Беларусі адбудзецца другое пасяджэнне беларуска-літоўскай рабочай групы па разглядзе пытанняў аптымізацыі перавозкі і пераважкі беларускіх знешнегандлёвых грузаў праз Клайпедскі порт. Беларускі бок узначаліць намеснік міністра транспарту і камунікацый Уладзімір Уласеня, літоўскі бок — Арыянас Вайцукс, скартар Міністэрства транспарту і камунікацый Літоўскай Рэспублікі.

Як паведаміў БелТАП у прэс-службе Міністэрства, падчас абмеркавання плануецца разгледзець пытанні аб далейшай аптымізацыі перавозкі беларускіх грузаў праз Клайпедскі

порт і зніжэнні транспартных затрат пры перавозцы беларускіх калійных угнаенняў па тэрыторыі Літвы. Акрамя таго, бакі абмяркоўваюць магчымасці фарміравання прамых грузавых цяжкаў (безайт) да 4 тысяч тон з экспартнымі беларускімі грузаў прызначэннем у Клайпедскі порт і заключэння даўгатэрміновых дагавораў паміж стывідорнымі кампаніямі Клайпедскага порта і беларускімі грузаўладальнікамі. Плануецца таксама прапрацаваць магчымасці арганізацыі курсавання кантэйнернага чыіка па маршруце Калінінград/Клайпедск — Мінск/Масква.

Аляксей АРЭШКА.

Курсы замежных валют

На 20 лютага Нацыянальны банк Беларусі ўстанавіў наступныя афіцыйныя курсы замежных валют:

1 долар ЗША — 2152,00 рублі	1 малаўскі лей — 171,61
1 еўра — 2734,65	1 нарвежская крона — 311,18
1 расійскі рубель — 75,52	1 польскі злоты — 559,07
1 аўстрыйскі долар — 1700,40	1 сінгапурскі долар — 1278,06
1 балгарскі лей — 1399,31	10 000 турэцкіх лір — 16,21
1 дацкая крона — 366,94	1 украінская грыўна — 403,41
1 СДР — 3252,75	1 англійскі фунт стэрлінгаў — 4070,40
1 іспанская крона — 31,60	1 чэшская крона — 83,46
1 японскі іен — 201,19	1 шведская крона — 298,26
1 казахскі тэнге — 15,49	1 італьянскі франк — 1735,55
1 канальскі долар — 1625,13	1 эстонская крона — 174,75
1 кувейцкі дынар — 7302,09	
1 кыргызскі сом — 49,55	
1 латвійскі лат — 457,37	
1 літоўскі літ — 791,74	

БелТАП.

БІАТЛОН: ЧЭМПІАНАТ ЕУРОПЫ

Зубрылава зноў на п'едэстале, А вось мужчыны засталіся без узнагарод...

У Раўбичах працягваецца IX чэмпіянат кантынента па біятлоне. Нагадаем, у першы дзень спаборніцтваў у скаронцы беларускіх спартсменнаў тры медалі. Залаты ўзнагароду выйграў Аляксандр Сыман і Алена Зубрылава, а Уладзімір Драчоў заваяваў бронзу.

Праграма другога дня спаборніцтваў складалася з гонак праследвання як у мужчын, так і ў дзяўчат.

Менавіта жанчыны з нашай каманды папоўнілі медальную скаронку беларускай зборнай.

Кацярына Іванова заняла другое месца, а Алена Зубрылава стала бронзавай прызёркай у гонцы праследвання. Яшчэ дзве нашы спартсменкі фінішавалі наступным чынам: Волга Назарова — на 8-м месцы, а Людміла Ашчыка — на 14-м. Перамогу ў жаночай гонцы праследвання адсвяткавала украінка Алена Патрова.

А вось мужчыны засталіся без медалёў у гонцы праследвання на 12,5 кіламетра. Аляксандр Сыман, які натхлядзіў заваяваў золата, фінішаваў толькі восьмым, дапусціўшы як шэсць промахаў. Бронзавы прызёр той самай гонкі Уладзімір Драчоў заняў дзясятае месца з пяцімі недакладнымі стрэламі. Наш Алет Раданкоў фінішаваў шостым. У яго пасіве — тры «неакрытыя» мішні.

Аляксей Айдарэў прыйшоў да фінішу 29-м, прайграўшы пераможцу больш за шэсць хвілін.

А залатую ўзнагароду заваяваў палях Томаш Сікора, які страляў бездакорна. На другім месцы нарвежца Аляксандр Ос, які саступіў ліхору крыху больш за дзве хвіліны, а на трэцім рахунак расійцын Яўген Грыбушкін. Яго адставаанне ад другога месца складала 12,6 секунды.

Віталій ГАРБУЗАЎ.
Фота ByMedia.net

Завтра — святая матчынай мовы. Гэта святая кожнага народа, кожнага чалавека, якому дарылі агоны нашых нацыянальных скараб.

У скаронку гэтага свята можна залічыць шэраг культурна-асветніцкіх імпрэз, што адбыліся ў лютым. Згадаем адну з іх — паспартыўны выставы мастака Яўгена Куліка, які спавідаў роднае слова, праёс яго праз усё сваё жыццё, сваю творчасць. Яно і ў шматлікіх графічных уладаннях, прысвечаных гісторыі Беларусі, яе матэрыяльнай спадчыне, і ў кніжнай графіцы мастака. Нягледзячы на тое, каб я любіў і шанавуў роднае слова гэта творца, калі зварнуў увагу на забавленне «Камаўка» — настаята тварыка.

Максім Багдановіч. «Песні пра зубра» Мікалы Гусоўскага ці паэрычкі роднай мовы для школьнікаў.

Згадаем нядаўні вечар яркага, таленавітага паэта Эдуарда Акуліна з уладаннем зуброў нашата прыгожага пісьменства — Волга Іпатовай, Ніла Гілевіча, Анаталія Варнінскага, Уладзіміра Арлова — у зале Дома літаратуры, якая, можна сказаць, трашчала ад наплыву малых аматараў паэзіі...

У рэчышчы Міжнароднага дня роднай мовы — вечарына-прэзентацыя зборніка вершаў

паэта з Маладзечна, былога настаўніка гісторыі Лёвана Цімохіна «Срэбны конік», якая адбылася ў памяшканні абласнага драматычнага тэатра.

Маладзечаншчыны — мясціна, намаленая беларускім, гаворкі якой складалася аснову сучаснай літаратурнай беларускай мовы. Тут жыў і стварыў гэтае асветніцкае для Беларусі адукацыйнае рэалізацыі роднай мовы паэтыка, дзеячы навуцы і культуры, які Геаналь Карпенка, адзін з заснавальнікаў і стваральнікаў краязнаўчага музея Генадзея Казанюкі, гісторык і пісьменнік Мікола Ермаловіч, які пакінуў нашым, акрамя кнігі па гісторыі Беларусі, свае вершы і прозу ў форме гутарак. На гэтай святой зямлі пэўны час жыў і стварыў наш незабыўны Максім Багдановіч.

У сталіцу беларускага слова — так часта называюць Маладзечна — на вечарыну Лёвана Цімохіна прыехалі знаманыя паэты Анаталія Варнінскі, Генадзея Бураўкін, Сяргей Законнікаў, пісьменнік Васіль Гроднік, праваабаронца Таццяна Прохвіца, мастак Аляксей Марачкін, гісторык і паэтыка Аляксей Кароль. Шырока была прадстаўлена мясцовая інтэлігенцыя. Натуральна — інакш і не

магло быць — ва ўтульнай зале гэтага чытацкага галізіна, што незвычайна чамільніла, панавала роднае слова. Яно гучала з вуснаў людзей розных нацыянальнасцяў, розных поглядаў на жыццё, розных прафесій. Гучала ў прамовах і вершах, у музыцы і песні.

Прывітаў і павітаваў свайго настаўніка прыйшлі і нават прыехалі з далёкай Расіі і Германіі — былая вучні, уладанцы Лёвана Цімохіна і Генадыя Карпенкі, які, як вядома, падчас сваёй працы на пасадзе кіраўніка горада заклаў падмуркі петагодовага фестывалю беларускай культуры. Паэты чыталі вершы, прывіталі і іншыя мовы навукаў, але і як кіраўнік літаратурнага аб'яднання маладых талентаў «Праменьчык», дзе запалі ў дзіцячых сэрцах іскрунку творчасці.

Гэтыя «праменьчыкі» — родны брат і сястра Зміцер і Ларыса Ваўшыні, Юрась Казлоўскі, Волга Яўбоўская, Волга Кандрашенка і іншыя прамовыя, чыталі не толькі вершы настаяўніка, але і свае таксама. А як натуральна, назушчана ліпоса, развіталася ў зале роднае слова з вуснаў кардыялага Валды Анцілскай, хірурга Чэслава Лішчыка, загал-

касаўся адрэза культуры гарыканкама Налеі Сіпаўніка, аднадушнаў і сяброў паэта. Паэтычныя слова Лёвана Цімохіна перагукваліся з вершамі паэтаў-мінчукоў.

Праз усю вечарыну, вядучымі якой былі карныя маладзечанцы Аляксей Кароль і Эдуард Балачук, памяці прысутных вярталася да тых, хто паклаў свае жыццё на алтар беларускай культуры. Сярод іншых у гэтым спісе — імяны Васіля Быкава і Генадыя Карпенкі, які, як вядома, падчас сваёй працы на пасадзе кіраўніка горада заклаў падмуркі петагодовага фестывалю беларускай культуры. Паэты чыталі вершы, прывіталі і іншыя мовы навукаў, але і як кіраўнік літаратурнага аб'яднання маладых талентаў «Праменьчык», дзе запалі ў дзіцячых сэрцах іскрунку творчасці.

Гэтыя «праменьчыкі» — родны брат і сястра Зміцер і Ларыса Ваўшыні, Юрась Казлоўскі, Волга Яўбоўская, Волга Кандрашенка і іншыя прамовыя, чыталі не толькі вершы настаяўніка, але і свае таксама. А як натуральна, назушчана ліпоса, развіталася ў зале роднае слова з вуснаў кардыялага Валды Анцілскай, хірурга Чэслава Лішчыка, загал-

касаўся адрэза культуры гарыканкама Налеі Сіпаўніка, аднадушнаў і сяброў паэта. Паэтычныя слова Лёвана Цімохіна перагукваліся з вершамі паэтаў-мінчукоў.

Праз усю вечарыну, вядучымі якой былі карныя маладзечанцы Аляксей Кароль і Эдуард Балачук, памяці прысутных вярталася да тых, хто паклаў свае жыццё на алтар беларускай культуры. Сярод іншых у гэтым спісе — імяны Васіля Быкава і Генадыя Карпенкі, які, як вядома, падчас сваёй працы на пасадзе кіраўніка горада заклаў падмуркі петагодовага фестывалю беларускай культуры. Паэты чыталі вершы, прывіталі і іншыя мовы навукаў, але і як кіраўнік літаратурнага аб'яднання маладых талентаў «Праменьчык», дзе запалі ў дзіцячых сэрцах іскрунку творчасці.

Гэтыя «праменьчыкі» — родны брат і сястра Зміцер і Ларыса Ваўшыні, Юрась Казлоўскі, Волга Яўбоўская, Волга Кандрашенка і іншыя прамовыя, чыталі не толькі вершы настаяўніка, але і свае таксама. А як натуральна, назушчана ліпоса, развіталася ў зале роднае слова з вуснаў кардыялага Валды Анцілскай, хірурга Чэслава Лішчыка, загал-

На прастор, на шырокі разлог
Выхады, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Наведная воля

Надвор'е

У Мінску сёння ўдзень чакання — -9...-7, уначы — -6...-4, на працягу сутак — без ападкаў; у Брэсце ўдзень — -6...-4, уначы — -8...-6, на працягу сутак — без ападкаў; у Гродне ўдзень — -6...-4, уначы — -8...-6, на працягу сутак — без ападкаў; у Віцебску ўдзень — -11...-9, уначы — -4...-2, на працягу сутак — без ападкаў; у Гомелі ўдзень — -13...-11, сочына, уначы — -13...-11, без ападкаў; у Магілёве ўдзень — -12...-10, уначы — -8...-6, на працягу сутак — без ападкаў.

www.meteo.by

Пейджинговую связь
редакции обеспечивает
МОБИКОМ
пейджинг-система
(017) 222-46-51
(017) 222-46-52

ТЕМА ДНЯ

Газовое противостояние

Оно достигло в последние дни критической черты. Позавчера и вчера российские СМИ сообщили о нарастающих конфликтах. Вначале о том, что «Газпром» собирается перекрыть поток голубого топлива в Беларусь, затем, что это уже сделано и наконец о прекращении прокачки газа через Беларусь на Запад. Конфликт таким образом выходит на европейский уровень.

«Газпром» так объясняет свое решение: «Были введены ограничения поставок российского газа потребителям Республики Беларусь. Ограничения были введены на основании обращения независимого поставщика — компании ЗАО «Транс Нафта», в связи с тем, что заключенные ОАО «Белтрансгаз» объемы газа полностью выбраны. Для возобновления поставок в полном объеме белорусской стороне было рекомендовано срочно подписать новые контракты. Однако вместо этого «Белтрансгаз» начал несанкционированный отбор российского газа, поставляемого транзитом по территории республики в третью страну. В связи с этим «Газпром» был вынужден полностью прекратить поставки российского газа в Беларусь, а также его транзит по территории республики. Ответственность за нарушение договорных обязательств ОАО «Газпром» перед иностранными потребителями российского газа полностью ложится на белорусскую сторону».

Надо заметить, что такая же ответственность лежит и на «Газпроме», который занял довольно жесткую позицию на переговорах с нашим «Белтрансгазом», буквально мертвой хваткой уцепившись в это предприятие. В результате его действия может остаться без газа Калининградская область России, не доплатив ей Польша, Германия...

Большая часть нашего населения долго ничего не знала об этом, поскольку государственные СМИ всю среду ни словом не упоминали о прекращении поставок газа. А в новостях главным событием дня назывался стартовавший под Минском чемпионат Европы по биатлону. Правда, не было и никаких отключений тепла и света. Очевидно, причина в том, что невозможно было получить какую-либо информацию из белорусских структур, что свидетельствовало о растерянности в них.

Только вчера появились комментарии ответственных лиц. Из Совмина пришло сообщение, что в сложившейся ситуации правительство вынуждено ввести в стране режим жесточайшей экономии энергоресурсов и оно рассчитывает шаги «Газпрома» как откровенный шапханг и беспрецедентную форму давления. В то же время, как заявила премьер-министр Сергей Сидорский, проблемы с поставками газа не затронут жителей Беларуси.

Стала известна и реакция Александра Лукашенко. Агентство «Интерфакс-Запад» сообщает, что Александр Лукашенко заявил о готовности Беларуси купить российский газ на условиях «Путин». «Хочет Путин, чтобы мы платили эти деньги, то давайте соберем их (деньги) от лекарств чернобыльцев, от тех,

кто гнил в окопах», — заявил он в четверг на совещании с правительством. — Неужели мы не соберем эти 200 млн. долларов? Соберем и снимем эту проблему, и нами перестанут манипулировать и шантажировать». По его словам, «сейчас стало модно бороться с терроризмом». «Это акт терроризма на самом высоком уровне, когда в 20-градусный мороз страну и народ — не чужой народ, у половины которого в жилах течет русская кровь, лишают природного газа», — цитирует «Интерфакс-Запад» белорусского президента.

Как видим, заявление довольно эмоциональное. Как и впрочем, и отзыв посла из России для консультации. Но из слов А. Лукашенко видно, что Россия вынуждена принять ее условия. Кстати, российская «Независимая газета» видит капитуляцию Минска и в другом: в том, что Беларусь согласилась взять российский кредит в сумме 200 миллионов долларов. В связи с этим она пишет: «Российский кредит дает рычаги давления на руководство Беларуси. Возврат кредита будет производиться с 2006 года — года президентских выборов в Беларусь. И Москва сможет с помощью «долгового рычага» существенно влиять на действия белорусских властей. По мнению заведующего отделом Беларуси Института стран СНГ Александра Федосеева, кредит может быть и залогом по-

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

«Газпром» толкает Беларусь в эпицентр международного скандала

«Интерфаксу», что «отключение газа в жилых домах в Беларуси не будет». «Совет министров убежден в том, что все проблемы, связанные с поставками газа в Беларусь, будут урегулированы в ближайшее время», — подчеркнула представительница правительства.

По мнению эксперта Независимого института социально-экономических и политических исследований Валерия Дашкевича, «можно предположить, что этот новый газовый удар со стороны России был хорошо подготовлен, так как полностью прекращение подачи газа очень сложно технически». Во-первых, необходимо было сократить добычу газа непосредственно на скважинах, во-вторых, подготовить трубопроводы к снижению давления до нуля и, в-третьих, принять заблаговременные меры по обеспечению газом западных потребителей — через Беларусь газом обеспечивается Литва, часть Польши, Калининградская область, Германия (по словам пресс-секретаря «Газпрома» Сергея Куприянова, потребители Литвы и Польши газ сейчас доставляются через Украину).

К тому же не совсем понятно

ситуация с транзитом газа, ведь фактически по территории Беларуси проходит две трубы: так называемая «старая», которая принадлежит «Белтрансгазу», и газопровод «Ямал — Европа», принадлежащий «Газпрому», но контролируемый «Белтрансгазом». Осуществлять несанкционированный забор газа белорусская сторона может из обеих труб, и чтобы не допустить этого, перекрыть надо обе, что моментально скажется на потребителях газа в Западной Европе. В «Газпроме» такую ситуацию, судя по всему, предвидели, так как еще днем российский газовой концерн выступил с предупреждением, что неблагоприятное поведение белорусской стороны может привести к крупному международному скандалу.

«Если Беларусь начнет производить отбор газа, следующего транзитом в Польшу и Германию, это обернется колоссальным скандалом международного масштаба с непредсказуемыми для Беларуси последствиями», — заявил пресс-секретарь «Газпрома».

По мнению Валерия Дашкевича, несмотря на то, что «Газпром» явно не заинтересован в

долгом простое газопроводов, компания настроена очень решительно. «Получается, что Беларусь полтора года водила «Газпром» за нос, получала дешевый газ под одни только обещания, а потом, выражаясь нелицеприятным языком, их кинула», — говорит эксперт. — В такой ситуации российская сторона вполне способна развязать международный скандал. Тем более что страшно опасен отток газа из-за Беларуси. Газовый потенциал России, если не считать сильней и открывающее надежды на руководство нашей страны. В такой ситуации Россия как-либо претензии в неправомерности ее действий».

Нехватка российского природного газа, по мнению Валерия Дашкевича, способна самым негативным образом сказаться на двух третях белорусских предприятий. В связи с этим окончательное решение должно быть принято до того, что в ближайшие дни, а в ближайшем будущем оно должно быть политическим решением, на что российская сторона устали премьер-министра Михаила Касьянова открыто намекала еще на прошлой не-

деле, после заседания союзного Совмина, на котором не удалось договориться ни по одному рублю, ни по газу.

Как считает Валерий Дашкевич, в белорусском руководстве много здравомыслящих людей, «но не они принимают решения». «Хватит ли мудрости у Александра Лукашенко принять неверное решение и отступить?» — говорит эксперт. — Ведь белорусский лидер наверняка понимает, что для России газовый вопрос не самый главный в сфере сотрудничества с Беларусью и игнорировать роль инструмента для достижения более значимых целей — к примеру, введение российского рубля на территории нашей страны».

Беларуси уже в ближайшие дни, возможно, придется задействовать подземные хранилища газа — Осиповичские и Прибужское. По данным одного из источников, подземные хранилища газа вмещают в себя около 680 млн. кубометров газа. Потребности же Беларуси в газе зимой составляют до 100 млн. кубометров в день.

Александр ЗАЙЦЕВ.
 («Белорусские новости»)

Россия возобновила поставки газа в Беларусь

Российская компания «Транс Нафта» и белорусская «Белтрансгаз» подписали соглашение о временном возобновлении поставок российского газа в Беларусь.

Как рассказал ИТАР-ТАСС генеральный директор «Транс Нафты» Владимир Кондратюк, контракт подписан на 640 миллионов кубометров газа по прежней цене — 46,68 доллара за тысячу кубометров. «Этого количества топлива Беларуси должно хватить до конца месяца», — отметил он.

Подача газа возобновилась около 15.00 по московскому времени в четверг.

«К сожалению, это опять полумеры, которые не позволяют решить ситуацию в целом. Договор на транзит белорусской стороной так и не подписан», — отметили «Интерфаксу» в «Газпроме».

Ирина ЛЯКСЕЕВА.

Понятно, что в тот и последующие дни нормальной работы на заводе не было. По коридорам заводоуправления нахарили

А.И.СТЕПАНЕНКО
раб.
республиканс
унитарного предпри
"Белорус
металлургический зав

ЧТО ПРОИСХОДИТ В МИРЕ

Генерал украинской разведки доставил в Германию компромат на Кучму

Человек, представлявший генералом внешней разведки Украины Валерием Кравченко, в эфире радиостанции "Немецкая волна" обвинил президента Кучму в преступлении против украинской конституции. Кравченко, который также работает советником посольства Украины в Германии, заявил в эфире радиостанции "Немецкая волна", что он имеет доступ к документам, которые свидетельствуют о том, что Кучма нарушил конституцию Украины, подписав закон о референдуме. Кравченко заявил, что он имеет доступ к документам, которые свидетельствуют о том, что Кучма нарушил конституцию Украины, подписав закон о референдуме.

Такая возможность Кравченко была предоставлена. В интервью, переданном радиостанцией в 16 часов по берлинскому времени, он заявил, что располагает материалами о преступной деятельности "режима Кучмы". Документы, в частности, доказывают, что президент Службы безопасности Украины Игорь Смирнов, а также руководитель Главного управления разведки Олег Синицкий в нарушение конституции Украины и закона о разведывательных органах страны отдают указания своим сотрудникам за рубежом следить за депутатами Верховного Совета Украины из числа оппозиции, а также за "членами правительства от оппозиции".

По словам Кравченко, согласно принятому в марте 2001 года Закону о разведывательных органах Украины, сотрудники разведки не имеют права вмешиваться в политику страны, а тем более осуществлять слежку за членами оппозиционных партий. Между тем, именно такие указания Кравченко получал из Центра. Как рассказал советник посольства, когда он указал на противозаконность слежки за политиками, в Центре ему напомнили, что это не его дело и что он должен выполнять их указания. По словам Кравченко, он не стал выполнять инструкции руководства.

Как уточняет украинское издание "Обозреватель", позже в эфире радиостанции руководитель пресс-центра СБУ Александр Скрипник подтвердил, что генерал Валерий Кравченко работает советником посольства Украины в Германии.

Индия и Пакистан разрабатывают собственную "дорожную карту"

Заместители министров иностранных дел Индии и Пакистана объявили о начале мирных инициатив, призванных положить конец более чем пятидесятилетнему конфликту вокруг гималайского штата Кашмир. За три дня индо-пакистанских переговоров в Исламабаде стороны договорились о проведении в ближайшие полгода серии встреч, в ходе которых будут урегулированы основные противоречия между государствами. В первую очередь это проблемы Кашмира и ядерной безопасности.

"Мы выработали подобие "дорожной карты" — плана мирного процесса между Индией и Пакистаном", — заявил замминистра внешнеполитического ведомства Пакистана Риаз Хошар. "Мы надеемся, что наша "дорожная карта" приведет к урегулированию всех споров между государствами", — добавил он. Встречи министров иностранных дел и их заместителей намечены на май-июнь 2004 года. Представители других политических ведомств двух стран встретятся в июле. Первые итоги совместной деятельности МИД Индии и Пакистана будут подведены в августе текущего года, сообщает в официальном коммюнике.

Ученые увидели, как черная дыра поглотила кусок звезды

Европейские и американские ученые с помощью орбитальных радиотелескопов наблюдали, как черная дыра оторвала от звезды кусок и поглотила его, сообщает на сайте Национального астрономического агентства США (NASA). Как предполагают ученые, одна из звезд галактики RXJ1242-11, которая находится на расстоянии около 700 миллионов световых лет от Земли, оказалась в поле огромного притяжения черной дыры после столкновения с другим космическим телом.

Телескопы США (NASA) и XMM-Newton (Европейское космическое агентство) зафиксировали мощное рентгеновское излучение в центре галактики, которое было вызвано разорветым от нескольких миллионов градусов по Цельсию газом. Газ высвободился, когда под воздействием притяжения черной дыры звезда растянулась и потеряла кусок, составивший около 1 процента ее массы. Считается, что масса черной дыры в центре галактики RXJ1242-11 в 100 миллионов раз больше массы Солнца, а звезда сравнима с ним по размеру. Энергия, высвободившаяся при поглощении части звезды черной дырой, сопоставима с энергией при рождении суперновой звезды.

Берлускони не возражает против неуплаты налогов

Премьер-министр Италии Сильвио Берлускони считает "морально приемлемым" уклонение от уплаты слишком высоких налогов. "Если гражданин платит подоходный налог в размере 33 процентов, то он убежден, что все правильно, и это его обязанность. Но если размер налога превышает половину дохода гражданина, то уклонение от уплаты представляется весьма приемлемым", — заявил Берлускони в среду на пресс-конференции. Вместе с тем итальянский премьер пообещал снизить в следующем году размер подоходного налога. Заявление Берлускони вызвало резкую критику среди политиков оппозиционных партий. "Это подстрекательство к нарушению закона", — отметили представители "левых демократов" Фабио Мусси. "Неуплата налогов является преступлением. И было бы неплохо, чтобы Берлускони не забывал об этом", — добавил он.

Заявление премьер-министра явилось своеобразным началом предвыборной кампании его партии Forza Italia за представительство в Европарламенте парламент, считают корреспонденты газеты. Выборы в Европарламент пройдут в июне 2004 года. Сам Берлускони в случае победы партии скорее всего откажется от места в парламенте, уступив его другому кандидату, цитирует Guardian мнение аналитиков.

Жительница Перми погибла в котловане с кипятком

Жительница Перми погибла, упав в котлован с горячей водой, который образовался в ходе ремонта теплотрассы. Как сообщили в службе спасения Пермской области, тело погибшей было обнаружено во время спасения 40-летнего мужчины, который также упал в этот котлован в Мотовилихинском районе Перми. Пострадавшего удалось спасти, его госпитализировали с ожогами 20% кожного покрова. Одной из причин трагедии спасатели называют отсутствие ограждений вокруг вырытого котлована.

В небе над Францией едва не столкнулись два самолета

В воздушном пространстве над Францией едва не столкнулись самолеты швейцарской авиакомпании Swiss Air и голландской перевозчика KLM. Приблывая на самолете Swiss Air, выполнявшем рейс LX17 из Нью-Йорка в Цюрих, сигнализировали об опасном сближении с другим воздушным судном. В этот момент они находились в небе над городом Реймс на севере Франции. Как отмечено в пресс-релизе авиакомпании, благодаря мгновенной реакции экипажа и точным указаниям системы навигации столкновения удалось избежать. Пилоты сумели развести самолеты на безопасное расстояние. Французские власти расследуют обстоятельства происшествия, чтобы выяснить, каким образом опасное сближение двух воздушных судов стало возможным.

Напомним, в июле 2002 года над южной частью Германии Ту-154 авиакомпании "Башкирские авиалинии" столкнулись с грузовой "Боингом" компании DHL. Оба самолета упали в Боенское озеро. На борту Ту-154 находились 12 членов экипажа и 59 пассажиров, в том числе 45 школьников из Башкирии. Все они, а также два пилота "Боинга" погибли.

СЛЕНТЫ БИ-БИ-СИ

Грузия хочет рассекретить архивы КГБ

Из всех постсоветских государств на этот шаг решились пока только прибалтийские республики. Архивы КГБ оставались секретными на протяжении 80 с лишним лет.

Теперь же новый президент Грузии Михаил Саакашвили заявил, что с советским прошлым пора распрощаться. Он приказал новому министру безопасности страны открыть доступ к архивам, собранным КГБ во времена СССР. В начале 1990-х годов часть документов комитета отправляли в Москву, однако в подавляе министерства обороны Грузии остаются десятки тысяч папок — порой с уникальными бумагами.

Представители министерства обещают начать с архивов, относящихся к 1920—1930 годам. Доступ к ним давно требовали члены семей, пострадавших от сталинских репрессий. Вслед за этим будут открыты и более свежие архивы.

По словам Саакашвили, это может привести к возникновению "определенных проблем" у определенного числа людей. Нынешние власти Грузии намерены принять закон, по которому бывшие сотрудники советских служб безопасности будут лишены права работать в структурах нового правительства.

Многим жителям Грузии, как отмечают обозреватели, будет особенно интересно узнать, что хранится в папке, куда сотрудники КГБ складывали документы о лидере страны еще в советские времена, а потом и ее президенте Эдуарде Шеварднадзе.

Тройка ЕС рационализирует Союз

В Берлине прошла трехсторонняя встреча между лидерами Германии, Франции и Италии, которые обсуждали будущее Европейского союза и другие важные вопросы. Руководители трех государств согласовали общие предложения по поводу реформирования экономики Европейского Союза, предусматривающие создание новых рабочих мест и повышение конкурентоспособности его промышленности.

Германский канцлер Герхард Шредер, британский премьер Тони Блэр и французский президент Жак Ширак также заявили на своем берлинском саммите, что хотят уредить в Евросоюзе специальный пост для человека, которому будет поручено проведение этих реформ в жизнь. Открывая встречу, Герхард Шредер заявил, что Евросоюз должен стать более конкурентоспособным и рационализированным.

По его словам, эти переговоры станут "полезным вкладом в дело создания лучшей функционирующей расширенной Европы". "Именно так наша цель — ни больше, ни меньше", — добавил Шредер. Британский премьер-министр Тони Блэр заявил, что переговоры об экономическом росте и о борьбе с безработицей пойдут на пользу всем.

"Мы должны сделать так, чтобы Европа была конкурентоспособной не только внутренне, но и могла конкурировать со всем миром", — сказал Блэр. Нынешний саммит, вероятно, завершится рядом новых предложений по общевосточному экономическому реформам с целью ускорения роста производства и создания новых рабочих мест.

Однако руководители некоторых европейских государств опасаются, что Большая тройка желает уредить своего рода директорат, чтобы диктовать свою волю остальной Европе. По началу переговоров все три лидера неоднократно отрицали подобные слухи. Итальянский министр по европейским делам Рокко Буттигоне согласился с мнением итальянского премьера Сильвио Берлускони, который считает, что Евросоюзу такой директорат не нужен.

"Никто в Европе не готов быть гражданином второго сорта. Европа состоит из 25 стран, а не из трех", — заявил Буттигоне в интервью Би-би-си.

Британский министр иностранных дел Джек Стро в свою очередь считает, что вполне логично, чтобы три крупнейшие и экономически развитые страны сотрудничали друг с другом по вопросам, затрагивающим общие интересы.

"Мы не можем пытаться навязывать свою волю остальной Европе", — заявил Стро. — Но если нам удастся согласовать какие-то решения, то есть большая вероятность, что наше мнение разделят и остальные европейские страны".

ЛЮБОПЫТНО

Агент французской контрразведки выдавал проститутку за "ценного информатора"

Швейцарские спецслужбы в октябре проинформировали своих коллег из французской контрразведки DST, что их агент был неоднократно замечен в обществе некоей Клары, которая представляется сотрудницей пресс-службы ООН в Женеве, но в действительности является дорожной египетской проституткой.

DST начала внутреннее расследование, подтвердившее, что их имеющий блестящий послужной список агент просто вошел за нос свое начальство. Ответ об этом оказался в распоряжении газеты Le Figaro. Из него следует, что агент регулярно встречался с Кларой в VIP-салоне, который содержит парикмахер марокканской миссии при ООН, и "обсуждал с ней некоторые профессиональные вопросы". После чего передавал ей наличными по 500 швейцарских франков (317 евро).

Шпion был обвинен в фальсификации и нецелевом расходовании средств. В прошлом месяце он предстал перед дисциплинарным судом и сейчас ждет решения по своему делу.

Украинская радиостанция заявляет, что ее глушат за независимость мнения

Генеральный директор украинской радиостанции "Континент" Сергей Шолох заявил, что информационная деятельность возглавляемой им радиостанции ставится препятствия. "19 февраля в 10.30 во время трансляции выпуска международных новостей украинской службы "Немецкая волна" на радио "Континент" в начале сюжета о генерале внешней разведки Украины, советские посылы Украины в Берлине Валерий Кравченко на 100,9 ФМ была включена глушилка. Проблемы в приеме сигнала радио "Континент" в это время были зафиксированы во всех районах города Киева", — говорится в заявлении.

Во Франции умер пациент, в желудке которого найдено 350 монет

Во Франции умер пациент, у которого в желудке медики нашли 350 монет, иголки и ожерелья. Ему была сделана хирургическая операция, в ходе которой из желудка извлечено почти 5,5 кг металла. Пациент, проживавший в городе Шоле на западе Франции, умер через 12 дней из-за осложнений.

Как сообщают сайты американского телеканала Channel 6, 62-летний пациент обратился в больницу с болями в животе еще в 2002 году, однако рентгеновское исследование не сделало только неясно.

Как пояснили в главном госпитале Шоле, пациент страдает психическим заболеванием. Его родственники ранее предупреждали, что он глотает монеты. Некоторые из них были вытаскианы из желудка в ходе предыдущих обследований.

Израильяне разрабатывают самолет размером с футбольное поле

Израильская компания Aircraft Industries начала разработку нового самолета, длина которого составит 200 метров, ширина — 60 метров. Об этом сообщил инженер проекта Ави Баум. Идея о разработке такого самолета появилась еще в середине 1990-х годов.

РЭТРАСПЕКТИВА

Як урад змагаўся з альтэрнатывай

Станіслаў Гусак на пачатку 90-х, калі быў намеснікам старшын Беларускай Народнай Фронт, займаўся распрацоўкай "Земліны" прыкладна 139—160 кіламетраў, які б дазволілі атрымаць сістэму нафтаправоду, якія злучалі Веніцкія і Лыбачскія прабелы. Для нас гэта было б велікім істотна. Беларусь атрымала б выхад на 2 мору і магла б арганізаваць у сабе нармальны рынак. Калі бы мы і не прэзідэнтам адказаў на выкліку долю спэцыяльнай нафты, але арганізаваць канкурэнтнае продажа нафты было б можна.

Трэба сказаць, што Украіна вырашыла гэтак пачаць у Польшчы. Яны злучылі нафтаправодам Адэсу і Гданьск, дзе ёсць нафтаправад. І зараз яны адбылі ад такога іску, які можа здзейсніць Расія. Хачу пазначыць, што нафтаправад не вельмі актыўна працуе, таму што ў Турцыі яшчэ не дадзены нафтаправад на Чарнаморскім узбярэжжы. Але калі ён будзе дабудаваны, Турцыя пачне працаваць сваю тэрыторыю арабскай нафты. І тады арабская нафта будзе прадавацца ў басейне Чарнага мора. І тады.

Адэса стане вельмі важнай кропкай у вырашэнні нафтовай праблемы ўсёга Балтыйска-Чарнаморскага рэгіёну.

Беларусь, па словах Станіслава Гусака, і сёння яшчэ мае магчымасць далучыцца да гэтага праекта праз нафтаправод "Дружба" праз нітку, якая адыходзіць ад горада Мазыра да ўкраінскай станцыі Броды і далей у Чэню. Праз Броды праходзіць і нафтаправод Алэкс — Гданьск. І калі іх злучыць, стварыцца сістэма нафтаправоду. Але ў гэтым праекце ёсць і мінусы. Відавочна, што гэты праект па пэражах нашым меншы і Беларусь у ім не з'яўляецца галоўным, ключавым звяном.

Па словах Гусака, Балтыйска-Чарнаморскі праект ствараўся вельмі высілкамі. "Пры-

ходзілася падоўжэ сядзець над схемамі і картай, ламаць галаву, як магло б выйсці з энергетычнай залежнасці ад Расіі. Паўсюль на крошчкі ўсё гэта наліскае на карту і потым раптам прышла ідэя", — успамінае Гусак. Спачатку праект закінуў беларускі ўлад. Гусак як распрацоўшчык праекта меў шэраг сустрэч з членамі ўрада і Міністэрствам нафты, толькі што абраны прэзідэнт. Беларусь назават афіцыйна замовіла ў Кіеўскага інстытута транспарту нафты праект БЧНК. Украіна таксама была вельмі зацікаўлена ў яго рэалізацыі. Было распрацавана 11 варыянтаў транспарту гэтага нафтаправода. Былі прапановы ўсе яго эканамічныя паказчыкі. Але для Беларусі рэалізацыя праекта раптам скончылася.

"Былі ў нас распрацоўкі і па пастаўках альтэрнатывага газу з адной з краін у Рэспубліку Беларусь. Але пра гэта я пакуль не буду гаварыць, бо ў свой час мы вырашылі, што гэты праект пакуль "засвечваць" не будзем", — сказаў Гусак у размове з карэспандэнтам газеты "Дзень".

Па яго словах, рынак не павінен быць маніпалізаваны адной дзяржавай, хача Расія ўсё робіць дзеля таго, каб захаваць сваю манополію. Таму яна ўсё гэты час набывала і працягвала набываць усю нафту і газавую дэліўэрацыю краін, якія ўваходзілі ў СССР. Па словах эксперта, рынак так званай Балтыйска-Чарнаморскага міжмор'я дазваляе Расіі за кошт продажаў нафты і газу закідаць сабе ў хаўзу да 20 мільярдў даляраў. Гэта вялікі грошы, і проста так Расія гэты рынак не аддае. У гэтым умяшчэнні сваіх пазіцый у гэтым рэгіёне яна робіць усё магчымае. А той, хто кантралюе інфраструктуру, цямат у чым кантралюе і тэрыторыю.

Гендзя Барбарыч.
pahonia.premedia.by

НЕВЫДУМАНЫЯ ПІСТОРЫ

Начны звяноч

Каця Мураўская ўжо каялася, што купіла сабе двухпакетную кватэру. "У даўні ўзлеза, пакуль яшчэ адным са сваіх доктарскіх зярпатаў. Лепш прыбыла б аднапакетную і нейкія грошы магла б патраціць на ўборы", — думала не раз. Яна доўгі час жыла адна і ўжо не спадзівалася, што лёс пашце сям'ю. І ў міндэштутце, калі на апошнім курсе сярэбрыкі адна за адной пачалі выходзіць замуж, Каця свайго сужэнца не суразла. А потым, трапілася кавалерыя, але ўсё не тыя, што хацелася. Яна, доктар, марыла выйсці замуж за сваю раўню, каб былі агучаныя інтарэсы, было пра што пагаварыць.

— Так ты ў дзеўках і састарэеш, — не раз, бывала, казала маці.

Ну дык і што? Кожнаму свой лёс: каму адзін раз выйшці замуж, каму тры, а каму і ніводнага. Тут ужо нічога не зробіш, — парэчэў бацька. Менавіта ён і падбурку Кацю купіць гэтую кватэру.

— Усё-такі горад. І немалы. Мы частку грошай дазім, а потым пажокам доўг вярнуць, бо пазычым усё роўна прыкладзе, — утаваруў ён дачку.

Позноў, адзіноку і любімо. Але дарэчы так, што бацьку доўг не паравалася яе набытку. На адным годзе пайшлі на той свет: бацька — у канцы зimy, а маці — акурат перад каталіцкімі Калёндамі. І засталася Каця адна на белым свеце, як лізак друцкі ў полі. Былі, прайла, стрэчаныя браты і сёстры, цётка родная, бацькава сястра, яшчэ жыла, і адзінока Каця душа не знаходзіла прытулку сярод радні. Ды яны і не пачулі яе ўвагі. Прыязджаў з вёскі і званікі трыкіт тады, калі хто-небудзь завурае. І Каця ўладкоўвала сваёй коў у бальніцу, даставала лекі. А потым зноў сувязь перарывалася на доўгія месяцы, а то і гады.

Яна ўвогуле не любіла адзіноцтва, хоць і жыла адзінока. Але ў той вечар чамусьці было асабліва самотна на душы. За дзень стаміла на прыёме хворых (прываляла тэрэпэўта), потым хацела на выхадзі. Да таго ж яшчэ і надвор'е было такое, што горш не прыдумаш: мокрый снег з дажджом астуджалі, злавалася, не толькі цела, але і душу.

Павязраўшы кубкам чаю з кавалачкам чорнага хлеба, крыху пачытала, паглынула навіны па тэлевізару і выключыла святло. Доўга не магла заснуць. Варочалася з боку на бок, меркавала, дзе б яшчэ знайсці дадатковы заробак, каб жучэй аддаць доўг, але нічога талкаватага прыдумаш не магла.

Змучана бяссонніцай, ужо хацела ўстаць і выпіць таблетку снотворнага, як раптам звянуў тэлефон. Яна ўскочыла настольную лямпу, што стаяла на тумбочцы пры ложку. Была першая гадзіна на ночы. "Нехта з радні заваруў", — пранясла ў галаву думка.

— Але, — прамовіла, узяўшы трубку. — Я вас слухаю.

— Даруйце, каці ласка, я па-

ца, ніколі не памінаў. Каця прывыкла да гэтага і была рада таму, што ёсць.

Так прайшло больш як паўтара года.

Раптам звяноч не стала. Мінуту тыдзень, пацэўся другі, а тэлефон маўчаў.

— Ой, якое ў нас заволдзе гора! — адказаў забаваліва суседка па лесвічцы плянцуючы Ліда Рымко, якая прыйшла пазычыць пітны соды. — Сёння хавалі дыктарку Сяргея Андрэевіча Вірніцкага. Гэта ж у суботу пачаў да балы ў Падбярэзьвічкі, каб дапамагчы перакрыць хату, і завуляў з даўня проста галавой на дзверы. Прыяжэў у бальніцы тыдзень без прытомнасці і памёра. А такі ж чалавек быў, такі чалавек! Добры, спагадлівы, класіфічны.

Бывала, пагуляе і з ім, як з роўным братам, — усмешліва суседка.

— Мы ўсё так плакалі па ім, так шкадавалі. А жонка, яна інвалід, бо мае хворас сэрца, сама ледзь не памерла. Урачы не адыходзілі ад не ні дома, ні на могілках.

У Каці пахадзіла лёс на сэрцы. Яна хацела абавязкова даведацца, дзе пахаваны дарэгі ёй чалавек. А што гэты быў ён — не сумнявалася.

— Я магу паказаць, Калерына Сяргеяўна, — ахвотна зазірнула Ліда. — Завтра маю агул, а вы адправіцеся з работы, і мы з'ездзім на могілкі.

Яна была жанчынай на рэзкасць далікатнай і ні пра што не распавядала, коц і бачыла, як ляміла іх у тавры доктарка, як папхнулі яе сіння вош.

Каб даехаць да могілак, Каця ўзяла таксі. Ёй так хацелася хутэй трапіць туды, нібыта зноў магла пацнуць дарэгі голас, расказаць Сяргею пра сваё жыццё.

З самага краю, дзе надаўна павыскалі кустоў, было шмат свежых магіл. Суседка падліла ад аліой з іх і зноў не ўстрымалася ад слёз. На магіле, закладзенай вінкамі і кветкамі так, што ледзь быў відаць праставяныя крыжы, між дзюх квіткаў стаў партрэт прыгожага мужчыны гадоў сарака. Партрэт быў каліброў, і Каця ўбачыла акуртаную стрэжку сваёй выласці аваліты тавар, яму чына па падободу. Чорны кашо, белая кашуля, галыштук у чорна-белую палоску...

Яна не магла ўстрымацца ад слёз і, закрывшы вочы рукамі, заплакала наўрады.

Суседка яшчэ хвілінку пастаяла і пайшла да машыны, а Каця ўсё не магла наглядзецца на дарэгі сэрцу рысы.

— Каця, каб не ўстрымалася да шчыбе калыны і прывыклі да свежых кветкі, — у распачы шпалталі яе прымушаны ад плачу губы. — Толькі так змагу аддзячы табе за даброўню і спагаду. І ніхто на свеце шчып не патрэбен мне да скону дзён...

— Вы што вельмі? — нарэшце не вытрымала суседка, калі дзяўчына села ў машыну.

Даруйце, але пра гэта не будзем, — сказала Каця і ўзяўчына пашнусае яе цёплую, кранутую першымі мармычкамі руку.

Леанарда ЮРГЛЕВІЧ.

АСОБА

Ларыса ГРЫБАЛЁВА:

«3 жонкай Алеся Круглякова мы выбралі аднолькавыя вясельныя сукенкі...»

Хто сказаў, што нараджэнне дзіцяці можа замяніць кар'еры і творчасці? Вядомая спявачка і тэлеведучая Ларыса Грыбалёва так не лічыць: работу над сваім сольным альбомам пачала амаль адразу пасля выхаду з радзімнага дома. «Альбом ствараўся для таго, каб мая дачушка магла мной ганарыцца», — гаворыць Ларыса.

— Ларыса, вы вельмі многа працуеце: і над новым альбомам, і на тэлебачанні. Не пажэжце, а дакладна, маленькае дзіця? Вам хто-небудзь дапамагае?

— Канешне цяжка. Дапамагаюць мне ўсе, у мяне ёсць і нянька, і муж, якому не трэба быць на працы з вяснянай раіцы да вяснянай вяснянай. А што да бацькоў, то мае ў Віцебску жывуць і працуюць. Сашыны таксама яшчэ працуюць, таму толкі на выхадныя мы можам ім «падкідаць» унучку.

— Як з устанавілі на пачах?

— Гэта, напэўна, самае складанае. Зараз, так «наўстаешся», што нават не памятаеш, колькі разоў за ноч прасыпалася. А што ў будучыню? Без гэтага нельга.

— Не страшна было вясце так, у самы разгар кар'еры ўсё кінуць і нарадзіць дзіця?

— Я заўсёды хацела дзіця. Я лічу, што гэта ніякім чынам не адбіваецца на кар'еры. Мне нараджэнне дачкі нават дапамагло «пастанавіць», мне сталі ўспрымаць больш сур'ёзна. Набыліся аднолькавыя «Вясельныя» вясельныя сукенкі, і яны ўсё адно адзіныя. А дачушка дапамагла мне выразіць у вачах гледзюч. Цяпер можна нарэчыце сказаць, што Ларыса Грыбалёва ўсё паставіла.

— Як чым вы выбралі імя для дачушкі?

— Перад ёй нараджэннем мы з мужам саставілі спісы жаночых імён, і імя Аліса сугала. Ім і сымскас, тым больш што Аліса — гэта Аляксандр і Ларыса. А на Святых імя павінна была быць Уладзіслава, але гэтак імя вельмі не спадабалася майму. Аднак пакрысцілі мы яе ўсё ж такі Уладзіслава.

— Каб паспець на эфір, вы павінны рабіць выхад на сцену. Як да гэтага ставіліся Ваш муж?

— Ён спіў у гэты час. (Смяецца.) На самай справе раней гэта

— Вы мала спіце, працямаецеся ў піль галізі ранняй. Скажыце, як атрымліваецца не заснуць падчас эфіру?

— Раней мы сядзелі на мяккіх канапках, дзе сапраўды можна было заснуць. Зараз мы прыцем алёбо стончы, алёбо сядзім на такіх жорсткіх крэслах, па якіх

не падабеша. Гэта проста праца. Хаця, мне здаецца, на экране заўсёды бачна, калі ў мяне дрэнны настрой...

— Ходзіць многа чутак пра Ваш раман з тэлеведучым Алесем Кругляковым...

— Ой! Мне прыпісвалі і Максімава, і Кухто. Пра мяне наогул заўсёды імат плётка халяла. Яшчэ ў ВДУ кожны год гаварылі, што я цыжарная. Таму што ўвёла ў моду вельмі шырокія сарафаны на лямках...

А размовы пра раман з Кругляковым больш адбіліся на ім, чым на мне. Гэта яго ўсё час запітваюць, а я ўжо прывыччалася... Магу нават расказаць алёзі цікавыя выпадкі. Вяселлі ў нас з Кругляковым былі з розніцай у тыдзень. Мы з яго будучай жонкай у вясельным салоне выбралі алёну і тую ж сукенку... І зараз, калі ў нас узнікаюць нейкія спрэчкі, ён заўсёды мне гаворыць: «Не выпадкова, што вы з майей жонкай выбралі алёну і тую ж сукенку!» (Па скарце маю скажыце, што зараз Алёся Круглякова імя халасіае.) А так у нас нармаальныя сяброўскія адносіны. Ён вельмі добры чалавек.

— А муж не раўнуе да яго?

— Ён мяне раўнуе, але не пазнае гэтага. Такое адчуванне, што яму наогул усё роўна. Мые нават як жанчыну часам гэта з'яўляецца (смяецца). Проста мы пазнаёміліся, калі я была ўжо дастаткова вядомай. Ён у мяне вельмі разумны і ведае, што гэта ўсё адмоўныя бакі майей прафесіі, і без іх не абыходзіцца. Я лічу, што неразумна з яго боку было б ставіць перада мной пытанне: «Алёбо работа, алёбо не?»

— А калі б прыйшоўся выбіраць, што для Вас больш важнае?

— Для мяне важныя сям'я. Але я буду ўсё адно інакш чалавек і буду нешкаявай той жа сям'я, калі пачну сядзець дома.

Марыя РУСАКОВІЧ.

Крыжаванка

1	2	3	4	5	6	7	8
10				9			
			12	13			
14					16	17	
			18				
19	20	21			22	23	
		24		25			
26	27			28		29	30
			32				31
33							
		35	36		37	38	
39					40		
				41			
42					43		

Па гарызанталі: 1. Абласны горад краіны. 5. Белае, вельмі са- лодкае крышталінае рэчыва. 9. Задзякальнае сусор'е. 10. Гоўчаная аўсяная мукка. 11. Фізік, які даследуе гукі. 12. Вузкае шычына ў чым-небудзь. 14. Абуток для аўтамабільнага кола. 17. Каралава востраў у форме калысы. 18. Прыроднае рэчыва. 19. Горад у Індыі. 22. Радэсактыўны хімічны элемент. 24. Банкруітва, разарэнне. 25. Музычны твор. 26. Тонкая карункавая ткаціна. 29. У рымскай міфалогіі Бог каханія. 32. Жыжар Палесса. 33. Вышэйшы орган дзяржаўнай улады. 34. Сын дачкі або сына. 36. Тое, што і гарачка. 39. Рэжучы інструмент. 40. Заступнік на судзе. 41. Ацненне голасу. 42. Сумка, торба. 43. Вусны абмен думкамі.

Па вертыкалі: 1. Булачны выраб. 2. Геаметрычная цела. 3. Від спорту. 4. Рэспіна сямейства парасонавых. 5. Адзінка меры. 6. Дроб- ное ламачка. 7. Апарат для размнажэння чарпачоў. 8. Рускі пісьменнік (раман «Голья каралі»). 13. Час яды. 15. Фарба чырво- нага колеру. 16. Прыстасаванне для спуску з самалёта. 20. Скураная пята ў хамуе. 21. Зямельная мера ў Англіі. 22. Рака, левы прыток Нёмана. 23. Мясная страва. 26. Плот з дзвюма адваламі. 27. Вывалы збор прадукцыі раслінаводства. 28. Траўністая расліна сямейства губакветных. 30. Чыстка і лакароўка пазногтыў на руках. 31. Прыла- да для гульні ў тніс, бадмінтон. 35. Вегетатыўны орган вышэйшых раслін. 36. Збожжавая культура. 37. Разрад, ступень у вышэйшых званнях. 38. Бяцка мужа ў адносінах да жончынных бацькоў.

Склаў Уладзімір ЭСМАНОВІЧ.

Адказы на крыжаванку, надрукаваную ў №26

Па гарызанталі: 3. Кумава, 10. «Палац», 11. Валун, 12. Калі- даккі, 14. Гітэвіч, 15. Агівіч, 16. Ромэр, 17. Каханак, 21. Дабанаў, 24. Радзіма, 25. «Кросны», 26. «Верасы», 27. Кмен, 30. Па, 31. «Лексіс», 32. Ола, 34. Эдуард, 35. Лічыцына, 38. Чапекі, 39. Паліна, 40. Рыбалка, 41. Крыніца, 45. Данскія, 49. Цётка, 50. Ясінекі, 52. Зімовыя, 53. Ура! 54. Рыбак, 55. Запята, 56. Гук, 57. Нікіці, 58. Захад.

Па вертыкалі: 1. Касіа, 2. Манета, 4. Урач, 5. Асцродзе, 6. Аза- рэвіч, 7. Ніка, 8. Шабета, 9. Дубіна, 12. Кіпа, 13. Ігра, 18. «Характары», 19. Нясвіжскі, 20. Крык, 21. Лавя, 22. Барадулі, 23. Настаўнік, 28. Мая, 29. Ноч, 30. Пан, 33. Дыялектыка, 35. Ліра, 36. Шыбінеў, 37. Алад, 42. Расказ, 43. Нінгаль, 44. Чыкута, 46. Анікін, 47. Слонік, 48. «Дылія», 51. Іра, 52. Зан, 56. Га.

Святая нашай мовы

Зварот ГА «ТБМ імя Ф. Скарыны» да грамадзян Беларусі

21 лютага ва ўсім свеце адна- вачасна Міжнародны дзень роднай мовы. Ён усталяваны па ініцыятыве ЮНЕСКА. Мы вясцкуем яго таму, што родная мова і стаўленне да яе — гэта па- казчык маральнасці чалавека і яго душы.

Родная мова — аснова святаўспрымання: яна — паволь паміж былым, сучаснасцю і бу- дучыня. Захаванне роднай мовы садзейнічае ўстойлівай развіццю асобы. Са знікненнем любой мовы свет губляе частыну агульначалавечага багацця і культурнай разнастайнасці. У нашай краіне з роднай мовай склаўся трыюмфальны сцяг. Пад нашым мэтанакіраванай

русіфікацыі яна фактычна адкі- нута на перыферыю і не займае належнага ёй месца мовы ты- тульнай нацыі.

У сувязі з Міжнародным свят- там Грамадскае аб'яднанне «Таварыства беларускай мовы імя Ф. Скарыны» апісвае ініцыятывы грамадзян краіны, накіраваныя на абарону роднага слова, а таксама моў і культур этнічных супольнас- цаў, што жывуць у Беларусі.

Заключам усіх, каму мілая матчына мова, ладзіць у гэты дзень выставы, вечарыны, кан- ферэнцыі, алімпіяды, фестыв- алы, на якіх будзе панавалі род- ная мова.

Прынята на пасяджэнні Рады ТБМ 1 лютага 2004 года.

ЧАСТНЫЕ ОБЪЯВЛЕНИЯ

Куплю

Антиквариат! Награды СССР, иконы, картины, бронзо- вые, фарфоровые статуэтки, книги, монеты до 1917-го, купю- ры США до 1930 года, кортик, саблю, немецкие трофеи. Тел.: 282-75-52, 8-029-482-75-52.

Продаю

Паркет: дуб 5 м², ясень 10 м², недорого. Тел. 201-88-74, 611-86-74.

Объявить умершим

В суд г.Новополоцка Витеб- ской обл. поступило заявление об объявлении умершим гр.Александр Сергеевич Николаевич, 1964 г.р., уроженца г. Витебска, проживавше- го до июня 2000 г. в г.Новополоцк, ул.Я.Купалы, д.3 кв.2, работавшего до 2000 г. в Новополоцком НРСМУ, с июня 2000 г. выехавше- го в Российскую Федерацию. Про- сьба ко всем гражданам и юриди- ческим лицам, имеющим сведения о проживании Александровича Сер- гея Николаевича, сообщить их суду г.Новополоцка Витебской обл. в течение двух месяцев с момента публикации объявления.

20 лютага

ПЯТНИЦА
Уск. 7.21 Зах. 17.28
Даж. 10.07
Маладзкі у 11.19

Сёння спайнецца 60 га- доў з часу заснавання (1944) Гродзенскага ўнівер- сітэта імя Я. Купалы

Чытайце нас у Інтэрнеце: <http://nv.promedia.by>

Пятница, 20 февраля

БТ

07.00, 09.00, 08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.00 Новос- ти.

07.05, 07.35, 08.10, 08.35 «Добroe утро, Беларусь».

07.30, 08.30 «Деловая жизнь».

08.45, 12.10, 14.05, 16.45, 20.05 «Моя страна».

09.05 «Сериал "Мисс Марпл"».

10.10, 20.20 «Самозванцы-3». Се- риал.

11.05 «Богатые и знаменитые». Се- риал.

12.25 Детектив «Ледное сердце».

14.15 «Все нормально, мама!».

15.10 Сериал «Студенческая жизнь».

15.35 Сериал «Неугомонный Диди».

16.05 «5х5».

17.10 «Звездный дождь».

18.05 «Маски-шоу».

18.25 Остроумный фильм «Бег от смерти».

20.00 «Деловая жизнь».

21.00 «Панорама».

21.50 Специальный репортаж.

22.00 Боевик «Полицейский вне закона».

23.35 Комедия «Крамлук».

ОНТ

07.00, 09.00, 18.00, 20.30, 22.45 Наши новости.

07.05 «Наше утро».

09.05 Сериал «Клон».

09.55 «Дом».

10.40 «Угадай мелодию».

11.05 Сериал «Тинисы».

15.20 «Город женщин».

16.05 Сериал «Берег мечты».

16.55 «Большая стирка».

18.10 «Дом».

18.55 Полное чудо».

20.00 Время.

21.00 Концерт «Армейскому магази- ну» — 10 лет».

22.55 Романтический фильм «Чужой билет».

РОССИЯ

07.45 Сериал «Повторение прой- денного».

08.50 «Короткое замкание».

09.50 Вести. Деловая часть.

10.00, 16.00, 19.00 Вести.

10.20, 19.30 Местное время.

Вести-Москва.

11.00 Музыкант.

11.05 Москва-Минск.

11.30 Колоссальное хозяйство.

11.50 Сериал «Возврат».

16.10 Концерт, посвященный 15- летию вывода войск из Афганистана.

17.05 Выборы-2004.

Вернутая з забыцця

Яе імя — Францішка Уршуля Радзіва — не так даўно з'я- влялася на слыху сучаснікаў. Як мала вядомы пра гэтую незвы- чайную жанчыну — таленавітую пісьменніцу і асветніцу са зна- чымым магніткам ролі.

У серыі «Беларускія кнігаз- боры» толькі што выйшла чарго- вая кніжка, якая, можна сказаць, па-спраўдзімаму адкрывае не- справядліва забытае імя ў гіс- торыі шматмоўнай літаратуры Бе- ларусі XVIII стагоддзя.

У свой час Францішка Ур- шуля (1705—1753), якую называ- лі «миссиса Сяфры», была вядомай як стваральніца ў раз- дзіўнай кніжцы Радзіваў пры- дворнага тэатра, што пасляхова спабарачыла з лепшымі тэатрамі Еўропы і якому не было роўных ва ўсёй Рэчы Паспалітай. Для свайго тэатра нявіскаская ас- ветніца напісала 16 драматыч- ных твораў, за аснову якіх брала вядомыя літаратурныя, фальк- лорныя і міфалагічныя сюжэты.

У літаратурнай спадчыне Францішкі Уршулі захавалася і шмат лірычных і прынагодных вершаў.

Асноўная тэма яе творчасці — жаночая доля, каханне, ма- ральнасць. У сваіх п'есах яна стварыла цэлы шэраг цікавых вобразав, найперш жаночых. Гераніні — то ахвяры мужчын- скага вераломства, то адданыя верныя жонкі, то мужныя зма- гаркі за веру і свабоду.

У кнізе «Францішка Уршуля Радзіва. Выбраныя творы» сабра- ны лепшыя з даволі багатай спадчыны пісьменніцы — вершы і драматычныя творы. На старонках аднатоміка чытач знайдзе таксама тракаты на маральныя тэмы, лісты да блізкіх і знаёмых. У дадатку публікуюцца дзённіковыя на-

таткі мужа Францішкі Уршулі — вядомага ў свой час дзяр- жаўнага і грамадскага дзеяча князя Міхала Казіміра Радзіва Рыбнікі.

Пісала Францішка Уршуля пераважна на польскай мове — літаратурнай мове тагачаснай Беларусі. Асобныя творы былі напісаны па-францускаму.

Аднатомік склаў вядомы беларускі драматург, доктар філалогіі Сяргей Кавалеў. Агульна ўступнага артыкула — Жанна Некрасіаў-Кароткая і Наталія Русеўка. Яны ж пе- раклаі і большасць твораў пісьменніцы. Сярод пераклад- чыкаў таксама — Казімір Ка- мейша, Ала Каняпелька, Анд- рэй Халановіч, Артур Вольскі, Ваўла Арэшка, Зміер Колас, Наталія Гардзінка, Галіна Жарно і іншыя.

Ніна КУДРЭЙКА.

Масленица, блин...

До Великого поста осталось несколько дней, до Пасхи — меньше семи недель. Начался самый веселый и разгульный праздник — Масленица. В древности он отмечался в день весеннего солнцестояния и только с приходом православия его дата стала зависеть от срока Великого поста. Масленица для наших предков была к тому же и началом нового года.

Каждый день Масленицы имеет свое значение. В понедель- ник встречали масленицу, наря- жали кукол-чучело, строили снеж- ные горки. Рождественские дого- варивались, как будто проводят неделю. Во вторник («заигрыш») начинались игры и потехи, строили снежные крепости, полили чучушки. В среду («лакомку») зятай прыходзілі к тешам на бліны. В «широкий четверг» на- чиналось основное веселье: вози- ли чучело, каталожили. В пятницю — тешины вечерки, когда зяті прыгласіла тешу на бліны, і чым сильней зызывал зяті тешу, тем большае казавалі ёй почета. В суб- боту — золовочки посиделки. Не- вестки навешали и дарили золов- кам подарки. В этот же день же- ниты чучело, а пепел развешали по полям, чтобы весна быстрее при- шла и чтобы год был урожайным.

В завершающий день Масленицы (Просекае покресенье, провозы) востеле заканчивалось на ледяных горках развозили огонь, страсти, распотил лед. Это день очищения перед постом, все просили друг у друга прощения.

Где в Минске отпраздновать Масленицу?

22 февраля народные гуляния состоятся в парке им. 50-летия Октября. Если снег не растает,

детей ждут снежные горки, крепости и фигуры. Все это в те- чение дня детворе предстоит стро- мить и уничтожить. Народ будет веселиться корабельники, ря- женые, скоморохи, с театральны- ми танцами и музыкальными номе- рами выступят коллективы худо- жественной самодеятельности и фольклорные ансамбли.

Минский дворец детей и мо- лодежи (Старовилениский тракт, 41) 22 февраля также приглашает отпраздновать Масленицу. На площадке перед дворцом будут торговать блинами и сладостями. Гостей жлет театральное пред- ставление с участием артис- тов, скоморохов и фольклорных коллективов, спортивные и снежные горки, раскрашива- ние ледяных фигурок, катание на лошадях, рыцарский двор (взятие крепости, рыцарские посиделки).

Масленицу будут праздновать также в парках им. Горького и им. Челюскинцев. Хорошее на- строение гарантируют ряженые, клоуны, артисты фольклорных коллективов. В финале — обра- довые костры и сжигание чучела Масленицы. Поехому — торго- вые ряды с блинами, сладкой вы- печкой, чаем.

Тем, кто решил провести мас- леничный уик-энд за пределами Минска, рекомендуем направ- литься в пансионат «Нарочан- ский берег». В программе празд- ничного тура с 20 по 22 февраля

— народное гуляние на свежем воздухе, театральное пред- ставление «Широкая Маслени- ца», а за дополнительную плату — сауна и шашлык. Стоимость тура — около 40 у.е.

Любителям белорусской эк- зотики рекомендуем посетить 22 февраля «Веселую Масленицу в Дузутках». В программе: экскур- сия по музею ремесел с degusta- цией блюд и напитков белорус- ской кухни, масленичные гуля- ния на поляне пикников, фольк- шоу, катание на санях, лошадях, костер и вечерняя дискотека. Стоимость тура — 40 у.е.

Кстати, любопытно, что праздник из советского про- шлого — 23 февраля и 8 Марта — совпадают с Великим постом, на- рушить который — грех. Впро- чем, они и так в последнее время празднуются с грехом пополам.

Игорь ШЕВЧУК.

(«Белорусские новости».)

Фото ByMedia.net